

Прилог број 1.

Број CRM	Масена концентрација етанола у азоту (mg/L)
1.	0,14
2.	0,48
3.	0,9
4.	1,4

На основу члана 13. став 4. Закона о метрологији у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/02 и 100/11) и члана 88. став 3. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), директор Републичког завода за стандардизацију и метрологију, уз сагласност министра индустрије, енергетике и рударства, доноси

ПРАВИЛНИК

О УСЛОВИМА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРЕГЛЕД И ЖИГОСАЊЕ (ВЕРИФИКАЦИЈУ) МЈЕРИЛА БРЗИНЕ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ

Члан 1.

(1) Овим правилником прописују се услови које морају испуњавати произвођач, сервисер, возник и заступник страног привредног друштва (у даљем тексту: привредни субјект) за образовање лабораторије у којој се врши преглед и жигосање (верификација) мјерила брзине возила у саобраћају.

(2) Услови из става 1. овог члана означавају се скраћеном службеном ознаком PUL.900.019.

Члан 2.

(1) Привредни субјект који намјерава образовати лабораторију у којој се врши верификација мјерила брзине возила у саобраћају (у даљем тексту: образована лабораторија) мора испуњавати услове у погледу кадрова, опреме, радних просторија и докумената.

(2) Верификацију мјерила брзине возила у саобраћају у образованим лабораторијама обављају запослени Републичког завода за стандардизацију и метрологију (у даљем тексту: Завод), односно његових организационих јединица.

Члан 3.

(1) Субјекти из члана 2. став 1. овог правилника морају у лабораторији имати најмање два запослена радника, као и одговорно лице лабораторије.

(2) Одговорно лице лабораторије мора имати најмање VII степен образовања (висока стручна спрема) техничког смјера и најмање једну годину радиог искуства у области метрологије, а остали запослени морају бити са најмање IV степеном стручне спреме техничког смјера и најмање двије године радног искуства на наведеним пословима из члана 2. став 1. овог правилника.

(3) Запослени у лабораторији морају познавати поступак и методе верификације (прегледа и жигосања) мјерила брзине возила у саобраћају (у даљем тексту: мјерила).

Члан 4.

(1) Лабораторија може испуњавати услове за преглед и жигосање једне или више врста мјерила из члана 2. Правилника о метролошким условима за мјерила брзине возила у саобраћају MUS.900.018.

(2) Уз захтјев за добијање рјешења о испуњавању услова за образовање лабораторије из става 1. овог члана привредни субјект мора имати уговор са произвођачем или заступником мјерила за које тражи рјешење.

(3) Лабораторија мора посједовати опрему која ће омогућити провјеру свих метролошких карактеристика мјерила према методама и/или упутству произвођача.

(4) Сви радни еталони и опрема из става 3. овог члана морају бити калибрисани или верификовани, односно пре-

гледани и жигосани и/или имати увјерсње, односно извјештај о испитивању.

(5) Верификација мјерила брзине возила у саобраћају спроводи се на начин описан у методама и/или упутству произвођача у обиму који осигурава утврђивање задовољења његових метролошких и других карактеристика прописаних у Правилнику о метролошким условима за мјерила брзине возила у саобраћају MUS.900.018.

Члан 5.

(1) Лабораторија мора имати обезбијеђен радни простор за смјештај опреме и документације и обезбјеђивати прописане услове за активности радника при прегледу и верификацији мјерила.

(2) Простор мора бити изграђен у складу са важећим техничким прописима и испуњавати прописане услове у погледу хигијенско-техничке заштите.

Члан 6.

Образована лабораторија има радну просторију за испитивање мјерила, која мора испуњавати следеће услове:

а) да је чиста, сува и довољно пространа за несметано испитивање и верификацију мјерила,

б) да је довољно пространа за смјештај потребне опреме,

в) да је заштићена од директног утицаја сунчеве свјетлости,

г) да је заштићена од буке, потреса и вибрација, продирања прашина, водене паре, агресивних плинорова, као и дјеловања електромагнетног поља,

д) да има полице и ормаре за смјештај мјерила припремљених за преглед, верификованих мјерила и документације и

ђ) да има дневну и електричну расвјету.

Члан 7.

Температура у радној просторији треба да буде у опсегу од (23 ± 2) °C, а релативна влажност ваздуха $55\% \pm 15\%$.

Члан 8.

Лабораторија мора посједовати следећу документацију:

а) Правилник о метролошким условима за мјерила брзине возила у саобраћају MUS.900.018,

б) све важеће прописе и актуелне стандарде који су у вези са верификацијом мјерила,

в) упутство произвођача о употреби опреме и поступцима за преглед и калибрацију мјерила,

г) списак опреме за испитивање (преглед) са техничким подацима и датумима прегледа и/или калибрисања и увјерења о исправности за сваки радни еталон и/или мјерило који су саставни дио ове опреме,

д) фото-копије рјешења о одобрењу типа за мјерила која се верификују у лабораторији и

ђ) записе који су настали у току прегледа мјерила, књигу евиденције, као и потребну евиденцију о управљању документацијом.

Члан 9.

Образована лабораторија током свог рада мора да:

а) припрема за преглед и верификацију мјерила која имају важеће рјешење о одобрењу типа мјерила, у складу са прописаним поступком за испитивање мјерила,

б) обавијести Завод о свакој промјени која би могла утицати на оспособљеност образоване лабораторије да испуњава услове прописане овим правилником,

в) учествује у међулабораторијским испитивањима на захтјев Завода и

г) након обављеног испитивања састави записник о прегледу.

Члан 10.

Образована лабораторија мора чувати записнике о прегледу у електронском и папирном облику.

Члан 11.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о условима за образовање лабораторија за верификацију ласерских уређаја за мјерење брзине возила у саобраћају ("Службени гласник Републике Српске", број 43/09) и престаје да се примјењује Правилник о условима за оснивање лабораторија за преглед Доплерових радара PUL.B-1/1 ("Службени лист СФРЈ", број 3/85).

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 05/3.00/393-176/12
3. маја 2012. године
Бања Лука

В.д. директора,
Никола Ђукић, с.р.

На основу члана 18. став 1. Закона о метрологији у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/02 и 100/11) и члана 88. став 3. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), директор Републичког завода за стандардизацију и метрологију, уз сагласност министра индустрије, енергетике и рударства, доноси

ПРАВИЛНИК

О МЕТРОЛОШКИМ УСЛОВИМА ЗА МЈЕРИЛА БРЗИНЕ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ

Члан 1.

(1) Овим правилником прописују се метролошки услови које морају да испуњавају мјерила брзине возила у саобраћају (у даљем тексту: мјерила брзине возила) да би се ставила на тржиште или у употребу.

(2) Метролошки услови из става 1. овог члана означавају се скраћено службеном ознаком MUS.900.018.

Члан 2.

(1) Принцип рада мјерила брзине која су предмет овог правилника заснива се на:

а) Доплеровом ефекту:

1) радарска мјерила;

б) мјерењу пређеног пута у времену:

1) ласерска мјерила LIDARS (мјерење времена одласка и повратка снопа ласерских зрака),

2) чврсто уграђени сензори (мјерење времена пролаза возила између два или више, на утврђеном растојању, чврсто уграђених сензора) и

3) уређаји за мјерење брзине возила из возила у покрету.

(2) Мјерила брзине возила из става 1. овог члана могу мјерити брзину на један од следећих начина:

а) стационарним мјерењем брзине возила,

б) мјерењем брзине возила мјерилом из руке и

в) мјерењем брзине из возила у покрету.

Члан 3.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следећа значења:

а) радарско мјерило брзине возила је мјерило брзине чији се принцип рада заснива на мјерењу разлике фреквенција између емитованог и рефлектованог сигнала, у микроталасном фреквенцијском подручју, од возила којем се мјери брзина (у даљем тексту: контролисано возило),

б) ласерско мјерило брзине возила је мјерило брзине чији се принцип рада заснива на узастопном мјерењу удаљености контролисаног возила од мјеста на којем се налази мјерило брзине и мјерењу протеклог времена између два узастопна мјерења, те обрадом измјерених резултата,

в) уређаји са чврсто уграђеним сензорима су уређаји који мјерењем времена пролаза возила између два или више чврсто уграђених сензора на утврђеном растојању и обрадом измјерених резултата израчунавају брзину контролисаног возила,

г) уређаји за мјерење брзине из возила у покрету су уређаји који мјерењем времена пролаза контролисаног возила између двије референтне тачке, мјерењем растојања између тих тачака и обрадом измјерених резултата израчунавају брзину контролисаног возила,

д) стационарно мјерење брзине возила је мјерење које се изводи помоћу мјерила постављених на сталак или на прикладан прибор за његово учвршћење на подлогу или у возило које се не креће, односно помоћу чврсто уграђених мјерила брзине на одрђеним мјестима, које се обавља без руковоца уз примјену фото, видео, односно неког другог уређаја за документовање брзине контролисаног возила,

ђ) мјерење брзине возила из руке је мјерење брзине контролисаног возила радарским или ласерским мјерилом из руке руковоца мјерилом,

е) мјерење брзине возила из возила у покрету је мјерење брзине контролисаног возила које се обавља из возила у покрету радарским мјерилом, односно уређајем за мјерење брзине из возила у покрету,

ж) упутство за употребу је писано упутство од стране произвођача мјерила брзине које је прегледано и одобрено од Републичког завода за стандардизацију и метрологију у процесу издавања типског одобренија и

з) сигурносна разлика је вриједност брзине изражена у km/h или у %, која се мора одбити од измјерене вриједности брзине како би се елиминисала грешка која настаје због грешке мјерила, односно мјерне методе.

Члан 4.

Мјерила брзине возила морају измјерене вриједности показивати у јединицама брзине: километрима на час (km/h).

Члан 5.

Мјерилима брзине возила мјери се брзина возила у одласку или у доласку.

Члан 6.

Опсег мјерења брзине мјерилом брзине возила мора да буде такав да је доња гранична брзина ис већа од 30 km/h, а горња гранична брзина не мања од 150 km/h.

Члан 7.

(1) Границе дозвољене грешке за врсте мјерила у смислу овог правилника утврђене су у Прилогу број 1., који чини саставни дио овог правилника.

(2) Сигурносна разлика код мјерења брзине за брзине до 100 km/h износи 10 km/h, а за брзине веће од 100 km/h износи 10% измјерене брзине.

Члан 8.

(1) Прописани услови за мјерила брзине су следећи:

а) референтни услови приликом испитивања типа мјерила и верификације мјерила:

1) температура околине $23 \text{ }^\circ\text{C} \pm 2 \text{ }^\circ\text{C}$,

2) релативна влажност ваздуха $55\% \pm 15\%$ и

3) напон напајања називна вриједност напона $\pm 2\%$;

б) радни услови:

1) температура околине најмање од $0 \text{ }^\circ\text{C}$ до $+50 \text{ }^\circ\text{C}$ и

2) напон напајања називна вриједност напона $\pm 10\%$;

в) услови складиштења:

1) температура околине $-25 \text{ }^\circ\text{C}$ до $70 \text{ }^\circ\text{C}$.

(2) Мјерило брзине возила које ради без руковоца мора имати уређај који омогућава аутоматско искључивање уколико је температура околине ван прописаног опсега радних услова.